

ความก้าวหน้าในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

8.1 เป้าหมายในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

เป้าหมายของการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้กำหนดนโยบายระดับประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความคิดเห็นต่อผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมของโครงการเน็ตประชารัฐ และการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (USO) ประกอบด้วยบุคคลอย่างน้อย 20 ราย ซึ่งเป็นอดีตผู้บริหาร หรือ ผู้บริหาร หรือ ผู้แทนของหน่วยงานต่อไปนี้ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ รายชื่อบุคคลหรือหน่วยงาน สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บข้อมูลให้ได้ครบถ้วนในกรอบระยะเวลาที่กำหนด ดังนี้

1. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2. กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ
3. สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
4. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
5. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
6. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
7. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวงศึกษาธิการ
8. กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
9. กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
10. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
11. สำนักงานคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
12. สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล
13. หอการค้าไทย
14. สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
15. ธนาคารแห่งประเทศไทย
16. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง
17. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
18. สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
19. สำนักงานส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
20. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน

8.2 ความก้าวหน้าในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ในวันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 ระหว่างเวลา 13:00 – 16:00 น. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้รับความกรุณาจาก **คุณพิยะดา สุกังวาล** ผู้อำนวยการศูนย์ขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ให้โอกาสเข้าสัมภาษณ์ถึงการดำเนินงานของโครงการเน็ตประชารัฐ พร้อมทั้งได้มอบข้อมูลสำคัญที่สามารถนำมาใช้ประกอบการคำนวณมูลค่าผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมของการลงทุนโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

ข้อมูลที่สำคัญซึ่งได้รับจากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วยจำนวนผู้ลงทะเบียนเพื่อใช้บริการอินเทอร์เน็ตจากโครงการเน็ตประชารัฐ จำนวนอุปกรณ์ที่เข้าใช้บริการอินเทอร์เน็ตจากโครงการเน็ตประชารัฐ ปริมาณการใช้บริการอินเทอร์เน็ตจากโครงการเน็ตประชารัฐ ระยะเวลาเฉลี่ยในการใช้บริการอินเทอร์เน็ตจากโครงการเน็ตประชารัฐ ซึ่งสามารถนำมาคำนวณหาจำนวนคนที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ตจากโครงการเน็ตประชารัฐในแต่ละวันได้

รายละเอียดของข้อมูลต่าง ๆ แสดงไว้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8-1 จำนวนผู้ลงทะเบียนเพื่อใช้บริการอินเทอร์เน็ตจากโครงการเน็ตประชารัฐ

เดือน	จำนวนผู้ลงทะเบียน (ราย) ปี พ.ศ. 2560	จำนวนผู้ลงทะเบียน (ราย) ปี พ.ศ. 2561	จำนวนผู้ลงทะเบียน (ราย) ปี พ.ศ. 2562	จำนวนผู้ลงทะเบียน (ราย) ปี พ.ศ. 2563
มกราคม	N/A	279,121	258,242	192,233
กุมภาพันธ์	N/A	197,265	304,444	176,089
มีนาคม	N/A	239,656	299,359	172,252
เมษายน	39	236,113	266,302	125,230
พฤษภาคม	9,252	247,300	286,973	156,319
มิถุนายน	85,912	313,362	249,930	169,302
กรกฎาคม	207,595	290,904	249,633	201,622
สิงหาคม	213,916	336,846	228,967	155,356
กันยายน	205,256	237,373	204,212	156,374
ตุลาคม	282,514	244,559	222,561	138,080
พฤศจิกายน	205,081	233,311	203,872	41,798
ธันวาคม	268,676	277,911	199,511	N/A
ค่าเฉลี่ย	164,249	261,143	247,834	153,150

ที่มา กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พฤศจิกายน 2563)

ตารางที่ 8-2 จำนวนอุปกรณ์ที่เข้าใช้บริการอินเทอร์เน็ตจากโครงการเน็ตประชารัฐ

เดือน	จำนวนอุปกรณ์ (เครื่อง) ปี พ.ศ. 2560	จำนวนอุปกรณ์ (เครื่อง) ปี พ.ศ. 2561	จำนวนอุปกรณ์ (เครื่อง) ปี พ.ศ. 2562	จำนวนอุปกรณ์ (เครื่อง) ปี พ.ศ. 2563
มกราคม	N/A	354,468	274,489	228,060
กุมภาพันธ์	N/A	288,949	247,646	192,291
มีนาคม	N/A	298,913	319,449	204,959
เมษายน	26	327,075	316,104	160,543
พฤษภาคม	11,260	333,071	302,951	209,966
มิถุนายน	103,862	349,315	271,253	216,578
กรกฎาคม	185,146	326,858	252,464	226,921
สิงหาคม	234,129	370,975	240,131	191,690
กันยายน	274,889	302,380	239,063	196,139
ตุลาคม	388,493	326,490	264,009	194,107
พฤศจิกายน	265,282	267,525	234,410	65,034
ธันวาคม	360,364	320,755	243,227	N/A
ค่าเฉลี่ย	202,606	322,231	267,100	189,663

ที่มา กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พฤศจิกายน 2563)

ตารางที่ 8-3 ระยะเวลาเฉลี่ยในการใช้บริการอินเทอร์เน็ตจากโครงการเน็ตประชารัฐ

ช่วงเวลา	จำนวนอุปกรณ์ที่เข้าใช้บริการ (เครื่อง)	ระยะเวลาเฉลี่ย ในการใช้บริการต่ออุปกรณ์ (นาทีต่อเครื่อง)
1) 00:00 – 06:00 น.	58,552	290 นาที
2) 06:01 – 12:00 น.	226,118	
3) 12:01 – 18:00 น.	267,361	
4) 18:01 – 24:00 น.	164,820	

ที่มา กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พฤศจิกายน 2563)

ตารางที่ 8-4 ปริมาณการใช้บริการอินเทอร์เน็ตจากโครงการเน็ตประชารัฐ

เดือน	ปริมาณการใช้บริการ (ครั้ง) ปี พ.ศ. 2561	ปริมาณการใช้บริการ (ครั้ง) ปี พ.ศ. 2562	ปริมาณการใช้บริการ (ครั้ง) ปี พ.ศ. 2563
มกราคม	3,517,297	2,827,596	21,570,620
กุมภาพันธ์	2,020,354	2,492,949	25,013,579
มีนาคม	2,188,765	2,623,674	23,245,395
เมษายน	2,216,633	2,466,939	20,934,478
พฤษภาคม	1,059,580	6,594,074	23,603,936
มิถุนายน	1,824,011	5,258,289	26,311,509
กรกฎาคม	3,139,558	7,164,990	30,171,167
สิงหาคม	2,366,326	7,299,519	29,090,241
กันยายน	3,153,019	5,635,720	27,201,047
ตุลาคม	2,549,881	7,034,849	26,743,484
พฤศจิกายน	1,818,503	6,585,986	N/A
ธันวาคม	1,717,940	6,054,671	N/A
ค่าเฉลี่ย	2,297,656	5,169,938	25,388,546

ที่มา กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พฤศจิกายน 2563)

ตารางที่ 8-5 จำนวนคนที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ตจากโครงการเน็ตประชารัฐในแต่ละวัน

ช่วงเวลา	จำนวนอุปกรณ์ที่เข้าใช้ บริการ (เครื่อง)	ปริมาณการใช้บริการ เฉลี่ยต่อผู้ลงทะเบียน (เครื่องต่อราย)	จำนวนผู้ลงทะเบียน (ราย)
1) 00:00 – 06:00 น.	58,552	1.2	48,793
2) 06:01 – 12:00 น.	226,118	1.2	188,432
3) 12:01 – 18:00 น.	267,361	1.2	222,801
4) 18:01 – 24:00 น.	164,820	1.2	137,350

ที่มา คำนวณโดยใช้ข้อมูลจากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พฤศจิกายน 2563)

ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ให้ความสนใจถึงที่มาของโครงการเน็ตประชารัฐ การแบ่งขอบเขตความรับผิดชอบในการดำเนินโครงการระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กับสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) คุณลักษณะของการให้บริการ เช่น รัศมีของการให้บริการอินเทอร์เน็ตด้วยการปล่อยสัญญาณ WiFi ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณภาพของการรับส่งสัญญาณ WiFi ของอุปกรณ์ที่มาเชื่อมต่อและสิ่งกีดขวางในพื้นที่จุดให้บริการ รวมทั้งความสามารถในการรองรับผู้ใช้บริการได้ประมาณ 500 รายต่อจุดติดตั้ง

ไม่เพียงเท่านั้น ยังได้ให้ความสนใจถึงแนวทางการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากโครงข่ายเน็ตประชารัฐ ผ่านการส่งเสริมผู้นำชุมชน 100,446 ราย เพื่อกระจายความรู้ไปยังประชาชน 1,224,623 ราย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของทุกตำบล อีกทั้งสร้างวิทยากรแกนนำ 1,033 ราย รวมถึงการจัดกิจกรรมกระตุ้นการใช้งาน มีการจัดประกวดหมู่บ้านต้นแบบจำนวน 100 หมู่บ้าน และการส่งเสริมธุรกิจชุมชน พร้อมกับการพัฒนาผู้ดูแลเน็ตประชารัฐประจำจังหวัดอีกด้วย

ในด้านการสร้างการรับรู้เน็ตประชารัฐสู่ประชาชน ได้มีการสร้างวิทยากรแกนนำจากครู กศน. และภาคีจากทั่วประเทศเป็นจำนวน 1,000 ราย ซึ่งวิทยากรแต่ละคนรับผิดชอบ 25 หมู่บ้านเพื่อสอนผู้นำชุมชนและวิทยากรเน็ตประชารัฐอีกอย่างน้อยหมู่บ้านละ 4 ราย รวมเป็น 100,000 ราย จากนั้นผู้นำชุมชนและวิทยากรเน็ตประชารัฐ 1 ทีมจะสอนประชาชนให้ใช้งานเน็ตประชารัฐหมู่บ้านละ 40-50 ราย รวมแล้วจะมีประชาชนที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ตจากโครงการเน็ตประชารัฐไม่น้อยกว่า 1 ล้านคนทั่วประเทศ

ทั้งนี้ โครงการเน็ตประชารัฐมุ่งต่อยอดทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมของประเทศ เชื่อมโยงคนไทยทุกหมู่บ้านเพื่อให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงได้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันได้ทุกที่ ทุกเวลา ทั่วประเทศ อีกทั้งพัฒนาด้านเศรษฐกิจผ่านทางระบบ e-Payment การซื้อขายสินค้าผ่านออนไลน์ และการใช้บริการธนาคารผ่านทางออนไลน์ เป็นต้น ประกอบกับการพัฒนาด้านสาธารณสุขด้วยระบบการแพทย์ทางไกล (Telemedicine) รวมถึงการให้บริการของภาครัฐท้องถิ่นผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ในขั้นตอนการดูแลหลังการติดตั้งเน็ตประชารัฐ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้มีระบบบริหารจัดการโครงข่ายที่สำคัญคือ Access Point Information System, Access Point Controller, Switch Management และ OLT Management ที่ทำให้สามารถติดตามการทำงานของจุดให้บริการของโครงการได้ตลอด 24 ชั่วโมง หากพบว่ามีอุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถให้บริการได้ ทางกระทรวงฯ จะสามารถทราบได้ทันทีและจะสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุดในเวลาอันรวดเร็วตามมาตรฐานของการบริการที่กำหนดตาม SLA (Service Level Agreement)

คุณลักษณะที่สำคัญอีกประการหนึ่งของโครงการเน็ตประชารัฐคือ การเป็นโครงข่ายแบบเปิด (Open Access Network) ซึ่งเปิดให้ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมเข้าเชื่อมต่อเพื่อไปให้บริการยังบ้านเรือนประชาชน ซึ่งจะช่วยลดความซ้ำซ้อนในการวางโครงข่ายอินเทอร์เน็ตและช่วยทำให้สามารถลดต้นทุนการคิดค่าบริการ

กับประชาชนลงได้ ทั้งนี้ในเวลาที่ผ่านมาที่สัมภาษณ์นั้น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้รับคำยื่นข้อเสนอจากผู้ประกอบการจำนวน 6 รายที่จะเชื่อมต่อกับโครงข่ายฯ และได้ลงนามในสัญญาอนุญาตแล้วจำนวน 3 ราย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ยังได้ศึกษาถึงสถาปัตยกรรมการเชื่อมต่อโครงข่ายเน็ตประชารัฐ ซึ่งทำให้เข้าใจได้ว่าผู้ประกอบการโทรคมนาคมจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเชื่อมต่อเพียงบางจุด และสามารถเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ตเข้าไปยังบ้านเรือนประชาชนได้โดยตรง อันเป็นการลดต้นทุนให้กับผู้ประกอบการและลดค่าบริการให้กับประชาชนได้เป็นอย่างมาก

ด้วยความทันสมัยของการติดตามดูแลระบบภายหลังจากการติดตั้งเน็ตประชารัฐ ทำให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมสามารถเข้าถึงเนื้อหาดิจิทัลที่ประชาชนเข้าใช้งาน ซึ่งพบว่าเนื้อหาดิจิทัลที่ประชาชนเข้าใช้งานมากที่สุดมาจากแอปพลิเคชัน Facebook คิดเป็นประมาณร้อยละ 72 ของการใช้งานทั้งหมด รองลงมาคือการสืบค้นข้อมูลผ่านทาง Google คิดเป็นประมาณร้อยละ 10 ของการใช้งานทั้งหมด อันดับสามคือ การรับชมวิดีโอผ่านทาง YouTube คิดเป็นประมาณร้อยละ 9 ของการใช้งานทั้งหมด ซึ่งใกล้เคียงกับการใช้แอปพลิเคชัน Line ในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งคิดเป็นอีกประมาณร้อยละ 9 ของการใช้งานทั้งหมด

การใช้งานของประชาชนผ่านแอปพลิเคชัน Facebook ทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ การประกอบอาชีพ และการค้าขาย ด้วยการประชาสัมพันธ์กิจการหรือผลิตภัณฑ์ของตนเอง ชุมชน หรือกลุ่มบุคคล ทั้งในด้านการจำหน่ายสินค้าและการให้บริการท่องเที่ยวชุมชน อีกทั้งยังทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์ทางสังคมเมื่อมีการรวมตัวกันเพื่อทำกิจกรรมอันเป็นสาธารณประโยชน์ต่อชุมชน

ไม่เพียงเท่านั้น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมยังได้จัดให้มีเครือข่ายเน็ตอาสาประชารัฐที่เผยแพร่เนื้อหาดิจิทัลที่น่าสนใจ อาทิ ข้อมูลภาครัฐ ข่าวสารชุมชน และข้อมูลเกี่ยวกับของดีชุมชน พร้อมทั้งสามารถติดตามสถิติของผู้เข้าชมเนื้อหาดิจิทัลแต่ละประเภทได้ รวมถึงรับแจ้งปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัเน็ตประชารัฐ และความต้องการในการย้ายจุดติดตั้งในแต่ละชุมชนได้อีกด้วย

โดยภาพรวมแล้ว การสัมภาษณ์ในครั้งนี้ได้ทำให้เห็นถึงภาพรวมของโครงการเน็ตประชารัฐ สถิติข้อมูลที่สำคัญอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งยวดในการคำนวณมูลค่าผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม พร้อมทั้งได้ทำความเข้าใจในรายละเอียดของระบบการให้บริการเน็ตประชารัฐ และความทันสมัยในระบบการติดตามการให้บริการเน็ตประชารัฐผ่านทางออนไลน์ 24 ชั่วโมงของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ขอขอบพระคุณ คุณพิยะดา สุกังวาล ผู้อำนวยการศูนย์ขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้อีกครั้ง

รูปที่ 8-1 และ 8-2

การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ณ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม วันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563